

Asia: VN/1236/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtionavustuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

1. Lausuntopyyntö

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi valtionavustuslakia siten, että lakiin lisättäisiin säännökset valtionavustuksen myöntämisen ja maksamisen rajoituksista. Laissa lueteltaisiin olosuhteet, joiden vallitessa valtionavustusta ei ilman erityisen painavaa syytä voisi myöntää tai jolloin avustus voitaisiin jättää myöntämättä. Jos valtionavustus on tarkoitus myöntää ns. välittäjäorganisaation kautta, valtionavustuspäätökseen tulisi ottaa ehto, jonka mukaan avustuksen lopullista käyttäjää ei saisi koskea valtionavustuksen myöntämisen rajoitus.

Valtionavustuslakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan valtionapuviranomainen voisi oma-aloitteisesti luovuttaa tietoja toiselle viranomaiselle. Esitys liittyy hallitusohjelman tavoitteeseen vauhdittaa harmaan talouden vastaisia toimia. Valtionavustuksen myöntämisen ja maksamisen rajoituksia koskevat säännökset sekä niihin liittyvät viranomaisten tiedonsaantia ja tietojen luovuttamista koskevat säännökset tukisivat harmaan talouden torjuntaa ja valtionavustustoiminnan vaikuttavuutta.

2. Lausunto

Puolustusministeriö toteaa, että esityksen mukaiset muutokset koskien valtionavustuksen myöntämisen ja maksamisen rajoituksia ovat kannatettavia. Ehdotukset selkeyttävät ja yhtenäistävät valtionavustussektorin toimintaa sekä mahdollisesti edesauttavat tiedonsaantia ja välitystä viranomaisten välillä. Jo nykyisin puolustusministeriössä tarkistetaan valtionavustusten saajat toimitettujen hakemusten osalta, mutta päätökseen nojautuvan maksatuksen varrella ei tehdä säännöllisiä tarkistuksia. Säännökset ovat tervetulleita, jotta saajia voidaan tarkistaa maksatuksen yhteydessä. On kuitenkin otettava huomioon, koskeeko esityksen 7 a §:n mukainen valtionavustuksen myöntämisen rajoitusten tarkistus tiettyä saajaa sen aseman johdosta. Saajan

asema tulee aina selvittää tapauskohtaisesti. Toisaalta esityksen 7 a §:n mukaan valtionapuviranomaiselle edelleen jää harkintavalta valtionavustuksen myöntämiselle erityisen painavan syyn johdosta, esimerkiksi jos hanke on yleisen edun kannalta merkittävä.

Koskien ehdotettua valtionavustuslain 7 §:n 2 momenttia, tarkennetut säännökset valtionavustuksen jakamisesta edelleen valtionavustuksen saajalta ja tästä sopimisesta ovat ajankohtaisia myös puolustusministeriölle. Puolustusministeriön tulee huomioida nämä mahdolliset muutokset ja viestiä niistä eteenpäin saajille. Tällä hetkellä vakiintuneesti avustusta puolustusministeriöltä hakee Maanpuolustuskoulutusyhdistys, Maanpuolustuksen Tuki ry ja Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys ry. Maanpuolustuksen Tuki ry jakaa sopimuksilla avustusta jäsenjärjestöilleen.

Puolustusministeriö pitää tarpeellisena esitysluonnoksen mukaista valtionapuviranomaisen tiedonsaantioikeuden laajentamista sekä oma-aloitteista tietojen luovuttamista toiselle viranomaiselle. Esityksen tarkennukset mahdollisesti parantavat tarkistuksia ja edesauttavat harmaan talouden ja muiden epäkohtien kitkemistä.

Esitysluonnoksessa todetaan, ettei esitetyistä muutoksista lähtökohtaisesti synny valtionapuviranomaisille merkittäviä kustannuksia. Työ kuitenkin voi lisääntyä liittyen hakijoiden tarkastuksiin sekä maksatuksiin. Lisäksi mahdollisten järjestelmien käyttöönotto ja integraatiot voivat lisätä tehtävää työtä sekä järjestelmien ylläpitokustannuksia. Puolustusministeriö on suhteellisen pieni valtionavustuksen jakaja ja oletettavasti kustannukset eivät olennaisesti kasvaisi. Toisaalta jaettavan valtionavustuksen määrä tai saajien lukumäärä ei ole usein suoraan suhteessa kokonaisprosessin vaatimaan työmäärään.

Nurminen Minnamaria
Puolustusministeriö

Gau Anna
Puolustusministeriö